

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 21.10.2015 г.
COM(2015) 603 final

2015/0250 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

**за определяне на мерки за постепенно установяване на единно представителство
на еврозоната в Международния валутен фонд**

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

Евروزоната представлява голяма отворена икономика с международни политически отговорности. Поради финансово-икономическата тежест на еврозоната и съществуването на единна парична и валутнокурсва политика политическите решения и икономическото развитие на еврозоната придобиват все по-голямо значение за световната икономика.

През последните години политическото значение на еврозоната нарасна съществено. С въвеждането на европейския семестър и с приемането на т.нар. Пакет от шест законодателни акта и Пакет от два законодателни акта¹, както и на Договора за стабилност, координация и управление в икономическия и паричен съюз², бе постигнато обединяване, засилване и разширяване на наблюдението на равнище ЕС върху политиката на държавите членки във важни от макроикономическа и бюджетна гледна точка области. Като постоянен механизъм за справяне с кризи в държавите от еврозоната бе създаден Европейският механизъм за стабилност. Съюзът създаде и банков съюз с централизиран надзор върху банките в еврозоната и централизиран механизъм за реструктурирането им, като всяка държава членка има право да се присъедини към този банков съюз.

Същевременно външното представителство на еврозоната не се развиваше в крак с тези тенденции. Напредъкът по задълбочаването на вътрешната интеграция на еврозоната трябва да бъде отразен във външния свят, по-конкретно чрез създаване на единно външно представителство в Международния валутен фонд (МВФ). ЕС (еврозоната) има изключителна компетентност или споделена с държавите членки компетентност в много области от приложното поле на Учредителния договор на МВФ.

Благодарение на механизмите си за отпускане на заеми и осъществяваното наблюдение МВФ е основен фактор в световното финансово-икономическо управление. Той имаше и продължава да има ключова роля — заедно с Комисията и Европейската централна банка (ЕЦБ) — при съставянето и прилагането на програмите за спасяване на държавите членки, засегнати от финансовата криза и кризата на държавните дългове. Освен това подсилената управленска рамка за координацията на икономическата политика и същественото сближаване на регулирането и надзора над финансовия сектор в контекста на банковия съюз означават, че в бъдеще МВФ ще трябва да премине отвъд чисто националната перспектива при оценяването на надзора и справянето с кризите в еврозоната.

Ефективното представителство на еврозоната би й осигурило възможност да заема единна позиция пред МВФ по въпроси като програмите и прегледите, икономическата и фискалната политика, макроикономическото наблюдение, валутнокурсвата политика и финансовата стабилност. По-сплотеното представителство би било от полза и за някои трети държави, по-конкретно заради по-силния и по-последователен принос на еврозоната за световната финансово-икономическа стабилност.

¹ http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-318_nl.htm.

² Договор за стабилност, координация и управление в икономическия и паричен съюз, 1 февруари 2012: <http://www.consilium.europa.eu/european-council/pdf/Treaty-on-Stability-Coordination-and-Governance-TSCG/>.

През октомври 2014 г. Комисията обяви в своята Работна програма за 2015 г.³, че възнамерява да се заеме с въпроса за външното представителство на еврозоната в рамките на задълбочаването на икономическия и паричен съюз.

Според Доклада на петимата председатели от юни 2015 г., озаглавен „Завършване на европейския икономически и паричен съюз“⁴, подсилването на международното представителство е неразделна част от сегашните усилия за подобряване на икономическото управление на еврозоната. В този доклад се отдава особено внимание на слабостите, свързани с представителството на еврозоната в МВФ, където тя все още няма единна позиция въпреки големия напредък при съгласуването на позициите.

В представения от Комисията Подробен план за задълбочен и истински икономически и паричен съюз⁵ вече са предвидени редица приоритетни действия за засилване и консолидиране на външното икономическо представителство на еврозоната. В него се предлага вниманието да бъде съсредоточено върху МВФ поради ключовата му роля в рамките на международното икономическо управление. Външното представителство бе посочено сред предложените приоритетни действия в краткосрочен план. Европейският парламент също призова за единно външно представителство на еврозоната⁶.

През 2006 г. Съветът по икономически и финансови въпроси одобри създаването на единно членско място в МВФ като дългосрочна цел. В този контекст според държавите членки има няколко възможни начина за постигането на тази цел, сред които и подход въз основа на временни мерки.

На фона на горепосоченото в настоящото предложение се предвижда създаване на единно представителство на еврозоната в МВФ, като неин представител ще бъде председателят на Еврогрупата. За постигането на целта се предлага поетапен подход, включващ междинни преходни мерки за представителство в Международния паричен и финансов комитет (МПФК) и Борда на изпълнителните директори на МВФ. Такива преходни мерки биха включвали предоставянето на права на наблюдател на еврозоната, представлявана от представител на държава членка от еврозоната, който вече е член на Борда, съвместно с Комисията и ЕЦБ (която понастоящем има статут на наблюдател в Борда на изпълнителните директори на МВФ). Освен това следва да се подобри процесът на съгласуване за определянето на общи позиции, така че да има системни общи изявления по всички въпроси от значение за еврозоната, свързани с МВФ и отнасящи се до политиката, държавите и наблюдението. Накрая, тези мерки следва да бъдат предназначени и за активизиране на сътрудничеството между еврозоната и държавите членки извън еврозоната по въпросите във връзка с МВФ. Следва да се отбележи, че външното представителство на еврозоната ще зависи и от бъдещия статут на еврозоната в МВФ, който страните — членки на МВФ, ще решат да й предоставят.

- **Правно основание**

³ COM(2014) 910: приложение 1 към Работната програма на Комисията за 2015 г., 16 декември 2014 г., http://ec.europa.eu/atwork/pdf/cwp_2015_new_initiatives_bg.pdf

⁴ Доклад на петимата председатели: „Завършване на европейския икономически и паричен съюз“, 22 юни 2015 г., http://ec.europa.eu/priorities/economic-monetary-union/docs/5-presidents-report_bg.pdf.

⁵ Подробен план за задълбочен и истински икономически и паричен съюз — COM(2012) 777, 30.11.2012 г., http://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:c3f084ef-909d-4258-bb26-50b16cc542b1.0016.03/DOC_1&format=PDF.

⁶ Резолюция на Европейския парламент от 25 октомври 2011 г. относно управление на икономиката в световен мащаб (2011/2011(INI)), <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+TA+P7-TA-2011-0457+0+DOC+PDF+V0//BG>.

В член 138, параграф 2 от ДФЕС се предвижда приемането на подходящи мерки за осигуряване на единно представителство в рамките на международните финансови институции и конференции. Целта на тази разпоредба бе да се осигури по-силно и единно представителство на еврозоната, тъй като се смяташе, че ефективността на действащите неофициални механизми е недостатъчна. На първо време тази разпоредба може да се използва само за представителството на еврозоната в МВФ. В предложението следва да бъдат включени и разпоредби, даващи възможност на еврозоната по-добре да координира определянето на позициите си в МВФ, защото те допълват целта за осигуряване на единно представителство и са необходими за постигането ѝ. Има препратка и към член 138, параграф 1 от ДФЕС, с който на Съвета се дава правото да определя общите позиции по въпросите, представляващи особен интерес за икономическия и паричен съюз в рамките на международните финансови институции и конференции.

По силата на член 138, параграф 3 за приемането на настоящото предложение може да гласуват единствено членовете на Съвета, представляващи държавите членки, чиято парична единица е еврото. Съветът действа след консултация с ЕЦБ.

Същевременно Комисията решава да оттегли предложението си за Решение на Съвета за представителството и заемането на позиции от страна на Общността на международно равнище в контекста на икономическия и паричен съюз (СОМ (1998) 637 окончателен)⁷, което не бе прието и след въвеждането на еврото и влизането на Договора от Лисабон в сила вече не е актуално.

⁷ Предложение за Решение на Съвета за представителството и заемането на позиции от страна на Общността на международно равнище в контекста на икономическия и паричен съюз (СОМ (1998) 637 окончателен), <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:51998PC0637&from=FR>.

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за определяне на мерки за постепенно установяване на единно представителство на еврозоната в Международния валутен фонд

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 138 от него,

като взе предвид предложението на Комисията⁸,

като взе предвид становището на Европейската централна банка⁹,

като има предвид, че:

- (1) Може да се приемат подходящи мерки за осигуряване на единно представителство и общи позиции на Съюза при упражняването на правомощията му, отнасящи се само до държавите членки от еврозоната („еврозоната“), в рамките на международните финансови институции.
- (2) Еврозоната представлява голяма отворена икономика с международни политически отговорности.
- (3) Съюзът има изключителна компетентност по отношение на паричната политика за държавите членки от еврозоната. Освен това по отношение на икономическата, фискалната и финансовата политика на държавите членки от еврозоната се прилагат подсилени механизми за координация и наблюдение на равнище Съюз.
- (4) Както бе отбелязано в Доклада „Завършване на европейския икономически и паричен съюз“, публикуван на 22 юни 2015 г. (наричан също „Докладът на петимата председатели“), благодарение на голямата икономическа и финансова тежест на Съюза и съществуването на единна парична и валутнокурсва политика за повечето от членовете му политическите решения и икономическото развитие в Съюза са все по-важни за световната икономика. В този доклад се призовава и за консолидиране на външното представителство на еврозоната.
- (5) Затова е наложително еврозоната да играе изцяло ролята си в международното сътрудничество по парични, икономически и финансови въпроси, особено в рамките на Международния валутен фонд (МВФ), който е основна организация в международната парично-финансова система.
- (6) Членове на МВФ обаче са отделните държави. Поради това еврозоната не е представена като единен член във Фонда и органите му. Понастоящем две от държавите членки от еврозоната могат да определят изпълнителен директор (по

⁸

⁹

...
...

един за всяка от тях), докато другите държави членки от еврозоната са разпределени в шест групи, съставени от много страни. Това пречи на ефективното изразяване на обща позиция на еврозоната в МВФ. Освен това то застрашава и ефективността на сътрудничеството между МВФ и еврозоната.

- (7) Подсилената неотдавна рамка на еврозоната за координацията на икономическата политика и същественото сближаване на регулирането и надзора над финансовия сектор в контекста на банковия съюз означават, че в бъдеще МВФ ще трябва да премине отвъд националната перспектива при оценяването на надзора и справянето с кризите в еврозоната. Ефективното представителство на еврозоната ще ѝ осигури възможност да отстоява единна позиция пред МВФ по въпроси като програмите за финансова помощ и прегледите, икономическата и фискалната политика, макроикономическото наблюдение, валутнокурсната политика и политиката за осигуряване на финансова стабилност.
- (8) Без да се засяга възможността за пълноправно членство на еврозоната на по-късен етап, следва да бъдат приети мерки, за да се осигури възможност на еврозоната да изразява единна позиция в МВФ, като се има предвид сегашната членска структура на Фонда.
- (9) Целта следва да бъде да се постигне единно представителство с единно членско място за еврозоната във всички органи на МВФ, като същевременно се даде възможност на държавите членки от еврозоната да запазят сегашния си членски статут във Фонда. Комисията следва да предприеме действия за изпълнението на тази цел.
- (10) Срокът за постигане на единно представителство в МВФ следва да е съобразен със срока за завършване на изграждането на икономическия и паричен съюз, определен в Доклада на петимата председатели.
- (11) Това единно представителство следва да бъде придружено от по-активно съгласуване на позициите, които ще се отстояват в МВФ, като в същото време следва да се полагат усилия за активизиране на сътрудничеството между еврозоната и държавите членки извън еврозоната в МВФ.
- (12) До пълното постигане на единно представителство на еврозоната във всички органи на МВФ следва да се предприемат преходни мерки, така че еврозоната да отстоява по-сплотена позиция в рамките на Фонда, по-конкретно в Борда на изпълнителните директори и Международния паричен и финансов комитет (МПФК).
- (13) Що се отнася до Борда на изпълнителните директори, следва да се официализира сегашната практика един от изпълнителните директори от държавите членки от еврозоната да представлява и интересите на еврозоната. Освен това тъй като по силата на Решение № 12925-(03/1) на МВФ по член X от Учредителния договор Европейската централна банка (ЕЦБ) вече изпраща представител като наблюдател на някои заседания на Борда на изпълнителните директори с оглед на задачите ѝ в Европейската система на централните банки (ЕСЦБ), от този статут на наблюдател на ЕЦБ следва да се възползва цялата еврозона. Този единен статут на наблюдател за цялата еврозона в Борда на изпълнителните директори би осигурил възможност да се обхванат всички въпроси, свързани с еврозоната. По този начин еврозоната ще може по-добре да организира представителството си като наблюдател.

- (14) Председателят на Еврогрупата, Комисията и ЕЦБ следва да преговарят с МВФ за този статут на наблюдател на еврозоната.
- (15) Комисията и ЕЦБ вече са наблюдатели в МПФК. Сегашните изявления, предназначени за пролетната и годишната среща на МВФ, следва да бъдат заменени от изявление от председателя на Еврогрупата за еврозоната.
- (16) Следва да бъдат положени всички усилия за постепенното прегрупиране на държавите членки от еврозоната в МВФ с цел постигане на по-голяма сплотеност. Съветът следва да постигне съгласие по принципите на подхода за прегрупиране на държавите членки от еврозоната в МВФ.
- (17) Понастоящем съгласуването на позицията на държавите членки във връзка със срещите на МВФ се извършва както в Икономическия и финансов комитет (ИФК) и неговия Подкомитет по въпросите във връзка с МВФ (SCIMF) в Брюксел, така и на неофициални срещи между представителите на държавите членки в МВФ във Вашингтон (т.нар. EURIMF). В ИФК следва да бъдат създадени специални подкомитети за еврозоната, за да се осигури по-добро съгласуване на позицията на еврозоната по въпросите във връзка с МВФ.
- (18) През 2007 г. държавите членки от еврозоната се договориха да изготвят общи изявления на еврозоната по въпросите, които са пряко и изключително свързани с общата политика на еврозоната. Тази договореност следва да се подсили и разшири по обхват, за да се включи и изискването за общи изявления по всички въпроси от значение за еврозоната, свързани с МВФ и отнасящи се до политиката, държавите и наблюдението.
- (19) Когато държава членка приеме еврото, следва да бъдат положени всички усилия за осигуряването на необходимите изменения в МВФ.
- (20) По всички въпроси, които не са от особено значение за еврозоната, но имат значение за Съюза като цяло, следва да се осъществява съгласуване с държавите членки извън еврозоната в рамките на ИФК или Съвета.
- (21) За да се повиши прозрачността и да се подобри отчитането пред Европейския парламент и Съвета, Комисията следва редовно да съставя — след консултации с Еврогрупата и ЕЦБ — доклади за съгласуването по въпросите от значение за еврозоната в МВФ и другите международни финансови институции, които се представят пред Европейския парламент и Съвета,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

РАЗДЕЛ 1 ОПРЕДЕЛЕНИЯ И ЦЕЛ

Член 1 **Определения**

За целите на настоящото решение се прилагат следните определения:

- (1) „държави членки от еврозоната“ са държавите членки, чиято парична единица е еврото;
- (2) „еврозона“ е Съюзът при упражняването на правомощията му, отнасящи се само до държавите членки от еврозоната.

Член 2

Цел

С настоящото решение се въвеждат разпоредби за постепенното установяване на единно представителство и общи позиции на еврозоната в Международния валутен фонд (МВФ) до осигуряването на пълноправно членство на еврозоната в МВФ.

РАЗДЕЛ 2

ЕДИННО ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО НА ЕВРОЗОНАТА В МВФ И СЪГЛАСУВАНО ОПРЕДЕЛЯНЕ НА НЕЙНИТЕ ПОЗИЦИИ

Член 3

Единно представителство на еврозоната в МВФ

Държавите членки от еврозоната, подкрепяни от Комисията и Европейската централна банка (ЕЦБ), предприемат всички необходими действия за установяване на единно представителство на еврозоната в МВФ най-късно до 2025 г. въз основа на следните принципи:

- в Борда на управителите становищата на еврозоната се представят от председателя на Еврогрупата,
- в Международния паричен и финансов комитет (МПФК) еврозоната се представлява от председателя на Еврогрупата,
- в Борда на изпълнителните директори на МВФ еврозоната се представлява пряко от изпълнителния директор от група на еврозоната, след като бъдат създадени една или няколко групи, съставени само от държавите членки от еврозоната,
- изпълнителният директор се избира, както е посочено по-горе, по предложение на председателя на Еврогрупата и в съответствие с процедурата по член 2 от Протокол № 14 относно Еврогрупата, приложен към Договорите.

Член 4

Съгласувано определяне на позициите, които трябва да заеме еврозоната

След постигането на единното представителство по член 3 се прилагат следните разпоредби:

- а) Без да се засягат общите позиции, приети от Съвета по силата на член 138, параграф 1 от ДФЕС, всички позиции, които трябва да бъдат заети в устна форма или чрез писмени изявления в рамките на органите на МВФ, изцяло се съгласуват предварително в Съвета, Еврогрупата, ИФК и/или Работната група за Еврогрупата (RGE), според случая.
- б) В рамките на МВФ се създава специална помощна структура, която да подпомага всички лица, участващи в единното представителство на еврозоната по член 3.

РАЗДЕЛ 3 ПРЕХОДНИ МЕРКИ

Член 5

Преходни мерки

До пълното постигане на единно представителство въз основа на принципите по член 3 се прилагат членове 6—9.

Член 6

Представителство на еврозоната в Борда на изпълнителните директори на МВФ

1. Държавите членки от еврозоната, Еврогрупата, Комисията и ЕЦБ съвместно се стремят да договорят с МВФ статут на наблюдател за еврозоната в Борда на изпълнителните директори на МВФ при условията по параграф 2.
2. В Борда на изпълнителните директори еврозоната се представлява от представителя на държава членка от еврозоната, който вече е член на Борда. Представителят се определя за срок от две години и половина по процедурата по член 2 от Протокол № 14 относно Еврогрупата, приложен към Договорите. Комисията и ЕЦБ също имат право да участват в заседанията и да изразяват мнение, според случая.
3. В МВФ се създава наблюдателско бюро, което да подпомага упражняването на правата на еврозоната като наблюдател.

Член 7

Представителство на еврозоната в МПФК

1. Държавите членки от еврозоната, Еврогрупата, Комисията и ЕЦБ съвместно се стремят да договорят с МВФ осигуряването на право за еврозоната да се обръща към МПФК. Това право не засяга механизмите, които Съюзът като цяло може да ползва в МВФ понастоящем.
2. В МПФК еврозоната се представлява — според случая — от председателя на Еврогрупата, Комисията и ЕЦБ, които имат правото да изразяват мнение на заседанията на МПФК.

Член 8

Вътрешно съгласуване на равнище еврозона по отношение на правилата на МВФ за групите

1. По всички въпроси във връзка с правилата на МВФ за групите, отнасящи се до държавите членки от еврозоната, предварително се извършва съгласуване и се постига пълно съгласие в рамките на Съвета, Еврогрупата, ИФК и/или РГЕ, според случая.
2. Позициите, заемани по отношение на правилата за групите, както е посочено в параграф 1, както и промените в тях, трябва да бъдат съобразени с целите за повишаване на сплотеността на представителството на еврозоната и постигане на единно представителство в МВФ.

3. По време на преходния етап държавите членки от еврозоната се прегрупират, за да създадат една или няколко групи, съставени само от държави членки от еврозоната.

Член 9

Вътрешно съгласуване на равнище еврозона по въпросите от значение за еврозоната

Без да се засягат общите позиции, приети от Съвета по силата на член 138, параграф 1 от ДФЕС, държавите членки от еврозоната — в рамките на Съвета, Еврогрупата, ИФК и/или РГЕ, според случая — съгласуват тясно и договарят общи позиции по всички въпроси от значение за еврозоната за заседанията на Борда на изпълнителните директори и Борда на управителите и правят общи изявления по тези въпроси.

РАЗДЕЛ 4 ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 10

Разширяване на еврозоната

Когато Съветът реши, че дадена държава членка изпълнява необходимите условия за приемане на еврото, държавите членки от еврозоната, Еврогрупата, Комисията и ЕЦБ съвместно се стремят да осигурят необходимите промени в МВФ.

Член 11

Съгласуване с държавите членки извън еврозоната

В рамките на Съвета и ИФК се организира тясно сътрудничество с държавите членки извън еврозоната по въпросите във връзка с МВФ. По въпросите от значение за целия Европейски съюз се съгласуват общи позиции.

Член 12

Доклади

Комисията редовно съставя — след консултации с Еврогрупата и ЕЦБ — доклади за съгласуването по въпросите от значение за еврозоната в МВФ и другите международни финансови институции, които се представят пред Европейския парламент и Съвета.

Член 13

Адресати

Адресати на настоящото решение са държавите членки от еврозоната.

Член 14

Влизане в сила

Настоящото решение влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в Брюксел на година.

*За Съвета
Председател*